

Faglige seniorers hovedkrav i folketingsvalgkampen 2019

6 centrale indsatser skal skabe tryghed for ældre i fremtiden

Baggrund

Tryghed for ældre bliver et helt centralt tema i valgkampen frem mod det kommende folketingsvalg. Alle partier og kandidater må forpligtes til at diskutere en af de største udfordringer, som det moderne velfærdssamfund er konfronteret med:

Hvordan skal vi håndtere den enorme opgave med det stigende antal ældre og hvordan kan man sikre tilstrækkelige økonomiske ressourcer, så der kan skabes sikkerhed og tryghed for de ældre?

Ældre er ikke som helhed en svag gruppe, men med alderen opstår der behov, som samfundet har pligt og fordel af at opfylde. Reglerne er (også) på ældreområdet komplekse, og det er svært for den enkelte at kende sine rettigheder og pligter.

- En forenkling af den samlede indsats overfor de ældre, der kan gøre systemet overskueligt og enkelt er en påtrængende opgave.

Men ældrepolitik handler i høj grad om hvad der kan gøres for at hjælpe de dårligst stillede pensionister, som har svært ved at få økonomien til at hænge sammen?

- Hvordan sikrer vi seniorerne bedre muligheder for at blive på arbejdsmarkedet – også efter pensionsalderen? Og hvad kan vi gøre for at skabe tryghed for dem, der har arbejdet og slidt i mange år og som ikke føler, at de kan blive ved med at arbejde frem til pensionsalderen?

Det er folketinget og regeringen, der har hovedansvaret for at sikre tryghed for de ældre. De beslutter de politiske og de økonomiske rammer. Og de prioriterer vilkårene for det arbejde, som kommunerne skal udføre.

Der er forskel på de forskellige kommuner, men netop i disse år bliver det tydeligere, at regeringen og folketinget har et stort ansvar for de forudsætninger, som kommunerne arbejder under. De beslutter udgiftslofter og servicerammer. De er ansvarlige for udligningen mellem fattige og rige kommuner.

Derfor er folketingsvalget vigtigt for de ældre, og ældrepolitik et vigtigt emne for de partier, vi vælger ind i folketinget.

- Den nuværende regering ønskede at prioritere ældreindsatsen og udpegede derfor en ældreminister. Men resultatet har været en fiasko. Flere og flere ældre oplever utryghed i hverdagen. Det skal der rettes op på i den kommende valgperiode. Derfor er det vigtigt at konfrontere partier og kandidater med de ældrepolitiske temaer.

Faglige Seniorer ønsker at sætte de ældre på den politiske dagsorden.

Det er vigtigt at ligestille generationerne. Dem der tilhører store generationer, har ret til samme serviceniveau, som dem der tilhører små generationer. Måltallet for indsatsen overfor de ældre er ikke det samlede forbrug, men den indsats der ydes til hver enkelt.

- **6 centrale indsatser skal gøre hverdagen lettere og mere tryk for seniorer og ældre. De skal være med til at sikre et velfærdssamfund i en bedre balance.**

Det er ikke alene for de ældres skyld. Det er for hele befolkningen. For dem, som arbejder og som frygter om de kan klare sig i takt med, at pensionsalderen stiger. For de seniorer, som gerne vil arbejde efter pensionering, men som føler, at de bliver hårdt ramt af modregningsregler. Og for de familier, som er så afhængig af, at deres forældre og bedsteforældre kan leve en tryk alderdom.

Derfor er ældres vilkår et anliggende for os alle.

1. Fremtidssikring af ældrepleje og -omsorg.

Hjemme- og sygeplejen har været og er under pres i disse år. Omprioriteringsbidrag i kombination med et stigende antal ældre med behov for hjælp har sat sektoren under pres. Det har ført til uværdige situationer, hvor de svageste ældre ikke får den hjælp fra samfundet, som de har brug for.

Nu må nedskæringer erstattes af en reel fremtidssikring af vores hjemme- og sygepleje. Nu må folketing og politikere gå sammen om en reel og værdig økonomisk udvikling i denne sektor.

- **Der skal budgetteres med de nødvendige udgifter, som kan sikre, at det stigende antal ældre modtager den pleje og omsorg, som de har brug for.**
- **Indsatsen skal kvalitetssikres. Selvom flere ældre har brug for hjælp, så skal der ikke slækkes på kvaliteten.**

Vi skal gøre brug af de nye teknologiske muligheder for at gøre indsatsen lettere. Men i sidste ende er der brug for varme hænder og kærlig omsorg.

- **Der mangler kvalificeret personale. Der er hårdt brug for en effektiv handlingsplan for at få flere uddannede medarbejdere. Uddannelsesindsatsen skal sikre flere unge til faget. Og det nuværende personale skal efteruddannes, så de kan blive endnu bedre til at forebygge og hjælpe de ældre.**

2. Flere pleje- og aldersboliger.

Vi konstaterer det allerede nu. Der mangler plejehjemspladser og beskyttede ældreboliger til dem, som ikke længere kan klare sig i eget hjem. Nu udskyder samfundet overgangen til plejebolig, fordi der ikke er pladser nok. Det nærmer sig det uansvarlige. Og der er brug for at udbygge kapaciteten nu før det er for sent.

- **De kommunale anlægsbudgetter skal øges, så der kan bygges flere pleje- og beskyttede ældreboliger.**

Stigende grundpriser og priser på byggeri gør det vanskeligt for mange kommuner at bygge i en rimelig standard til rimelige huslejer.

- **Lånegrænser og grænser for kommunal grundkapital skal justeres, så der bliver ordentlige økonomiske rammer for pleje- og ældreboliger.**

Mange eksisterende plejehjem og beskyttede ældreboliger lider af et stort vedligeholdelseefterslæb. Tilskud til energirenovering og almindelig vedligeholdelse af eksisterende pleje- og ældreboliger skal øges. Kommende boliger til ældre skal være fremtidssikrede.

Der skal udvikles en model, der løbende kan udvikle den service, de ældre har behov for i deres bolig, således at stigende service/plejebestanden kan opfyldes uden den ældre behøver at skifte bolig.

3. Hjælp til de fattigste pensionister.

Fremtidens folkepension bliver nu reguleret i takt med den almindelige lønstigning. Det gav et lille løft i pensionisternes rådighedsbeløb. Men mange pensionister lever stadig under økonomiske vilkår, hvor det er svært at få enderne til at nå sammen.

I de kommende år skal de dårligst stillede pensionister prioriteres, så de får et større rådighedsbeløb. Vi hjælper ikke de svageste pensionister ved at forbedre folkepensionen alene. Det er nødvendigt at målrette indsatsen.

- **Boligydelserne skal reguleres gennem større tilskud, men også ved at regulere de nuværende grænser for bl.a. boligstørrelse.**

Der er behov for en grundlæggende gennemgang af de nuværende boligstøtteregler for at afklare, om de opfylder målsætningen om, at ingen ældre skal tvinges væk fra en bolig, de har haft i mange år alene fordi deres økonomi ændres fordi de forlader arbejdsmarkedet til pension. Herunder skal det undersøges, om reglerne giver tilstrækkelig ligestilling mellem ejerboliger og lejeboliger.

I fremtiden bliver der væsentligt færre pensionister, som modtager Ældrecheck enten fuldt eller delvist. I dag modtager hver femte folkepensionist supplerende pensionsydelse, men den andel falder yderligere over de kommende årtier. Og ydelsen er målrettet de dårligst stillede pensionister.

- **Derfor skal den supplerende pensionsydelse forbedres og de nuværende formue- og indtægtsgrænser forøges, så flere kan modtage fuld eller delvis ydelse.**

Mange pensionister får for lidt ud af den opsparing, de foretager. De tiltag, der allerede er taget for at mindske samspilsproblemerne, er positive, men de har ikke løst problemet for det store flertal af pensionisterne. Der er behov for at de bliver løst i den kommende valgperiode.

4. Pensionsrettigheder til de nedslidte.

I de kommende år stiger pensionsalderen i takt med at levetiden forøges. Prognoserne antyder, at fremtidens folkepensionsalder vil stige til langt op i 70års-alderen. Det kan blive konsekvensen af det store velfærdsforlig, som et bredt flertal i folketinget stod bag i 2006.

Sidenhen er efterlønsperioden reduceret til 3 år og modregningen af arbejdsmarkedspensioner har medført, at mange har mistet tilliden til efterlønsordningen og fravalgt den.

Det fører til at en stor gruppe af seniorer er kommet i klemme. De er nedslidte og kan ikke blive ved med at arbejde til de er langt oppe i 60'erne. Og utrygheden hos mange stiger.

- **Derfor skal der tages initiativ til en mere differentieret pensionsordning, hvor dem, der har arbejdet mange år og/eller er nedslidte kan få en værdig pensionering.**

Vi har i Danmark et bredt funderet pensionssystem. Det er en blanding af offentlige pensioner, kollektive arbejdsmarkedspensioner og private pensionsordninger på arbejdsmarkedet. Det giver Danmark en unik styrke i forhold til andre sammenlignelige lande.

- **Arbejdsmarkedets parter må sammen med regering og folketing skal drøfte et supplement til den nuværende pensionsordninger, som giver ret til at nedslidte arbejdere kan få pension fra før folkepensionsalderen.**

5. Flere seniorer på arbejdsmarkedet.

Det danske arbejdsmarked er ved at gennemgå en kæmpe udvikling. For blot 20 år siden gik lønmodtagerne på pension eller efterløn i en tidligere og tidligere alder.

I dag er udviklingen markant vendt rundt. Der er færre, der går på pension, før de når pensionsalderen. Og endnu flere fortsætter med at arbejde efter den almindelige folkepensionsalder. Det er godt både for den enkelte, men også fordi for det giver et arbejdsmarked, der er præget af en bedre balance.

Selvom de fleste i dag trækker sig tilbage frivilligt, så er der fortsat mange, som tvinges til at forlade arbejdsmarkedet. Det er dumt – ikke mindst i en tid, hvor der er et stort behov for arbejdskraft. Vi kan fortsat gøre meget for at undgå, at folk tvinges til at gå på efterløn eller pension.

- **Seniorerne skal betragtes på lige fod med øvrige medarbejdere også selvom de ønsker arbejde på nedsat tid. Det vil føre til, at flere fortsætter med at arbejde.**
- **Der skal skabes flere muligheder for seniorerne – ikke mindst dem, som bliver afskediget i den senere del af deres karriere. Alt for mange ledige seniorer har svært ved at få et job. Derfor er brug for mere og bedre efteruddannelse ikke mindst for seniorerne.**
- **Nedslidning skal undgås. Derfor skal der rettes et helt nyt fokus på et bedre arbejdsmiljø – ikke mindst indenfor de erhverv, der har store problemer med nedslidning. Det er urimeligt, at mange er tvunget til at gå af før tid.**
- **Sporskifte skal finde sted tidligere end i de sidste år før pensionsalderen nås. Planlægning af de sidste årtier på arbejdsmarkedet bør understøttes og planlægges af jobcentrene i samspil med den enkelte og deres fagforening.**
- **Der er brug for mere enkle regler for modregning af arbejdsindtægt i pension og efterløn. Mange pensionister tilkendegiver, at det ikke kan betale sig at arbejde på grund af regler om modregning. Og opgaven med at undgå de såkaldte samspilsproblemer er ikke løst endnu. Det bør løses i forbindelse den kommende valgperiode.**

6. Bedre forebyggelse og behandling af ældres kroniske sygdomme.

Den nuværende borgerlige regering og et snævert flertal i folketinget synes at være enige om en sundhedsreform, der kaster sundhedsvæsenet ud i store forandringsprocesser. Samtidig er sundhedsvæsenet hårdt presset på ressourcer og det kan ikke undgå at føre til dårligere resultater og dårligere kvalitet.

Lige nu har vi politisk brug for at prioritere indsatsen omkring de store folkesygdomme.

For ældre handler det i høj grad om kroniske sygdomme. Med den forøgede levetid vil der også komme flere ældre patienter, som har brug for medicin, behandling og rehabilitering. Og dertil kommer, at den forebyggende indsats skal forstærkes.

- **Men der er mest af alt brug for en målrettet handlingsplan, der sikrer økonomiske og personalemæssige ressourcer til denne store opgave med de ældre medicinske patienter.**

Det bør stå i fokus fremfor kortsigtede organisatoriske forandringer. Det samlede sundhedsvæsen kan godt klare denne opgave, hvis man sikrer økonomi og personale.